

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
[negyed évre 3 kor.]

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Szabadka az országos bonyodalmak közepette.

Az ország minden gondolkodó embere aggodalommal várja a jövőt. Az aggodalmak komor fellegek az ország fölött, s e fellegeket csak néha-néha töríti a derűt sejtető napsugár, a békét sejtető remény, bizonyítékul annak, hogy a haza üdvének még is csak ki kell bontakoznia a ma uralkodó chaoszból.

Az ország, mint ilyen teljesen munkátlanul, sőt munkaképtelenül áll előttünk. Pedig mennyi minden várja az elintézést. És sajátságos, hogy az ország kebelében élő kisebb csoportosulások nem érzik a munkátlanság fenyegető rémét, nem a veszedelmet, mely e tétlenségből hánkra háramolhatik.

Ez az igazság csak azt bizonyítja, hogy a mindennapi élet bajai, azon szűkebb csoportozatnak az érdekei, amelyben élünk, közvetlenebb hatást gyakorolnak az emberre. Ez pedig azt jelenti, hogy az élet legelső megnyilatkozásaiban az ember közvetlenül érdekeit keresi.

Innen van, hogy mi Szabadkán a félelmes bonyodalmak közepette is a munka révén törünk előre Szabadka társadalmának boldogítására, leküzdve még azon aggodalmakat is, melyeket az ex-lex adatlansága kelthet. Nemcsak élni, hanem előre haladni is akarunk és tudunk is.

Nem is lehet ez másképpen, mikor oly férfiak vezetik a város ügyeit, élükön *Bezerédy István* főispánnal és *Biró Károly dr.*, polgármesterrel, akik megbízásuknak és hivatásuknak magaslatán nem a megbízatásuk körén kívül eső politikai kérdésekkel, hanem kizárólagosan Szabadka üdvével foglalkoznak.

És e munkakedvet csak növeli az a körülmény, hogy a belügyminiszter méltányolva Szabadka tisztviselőinek fontos hivatását és óriási munkakörét, helybenhagyta a fizetés fel-emelését.

Nálunk a nyomasztó országos

bonyodalmak között sem akadt meg a munkálkodás. Serényen dolgoznak mindazon terveknek a megvalósításán, amelyeknek feladata a város érdekeinek istápolása és előbbrevitele

A létesítendő gyárak ügyei főgondját képezik a hatóság fejeinek. A palicsi gyermek szanatórium kiépítésének ügyét gondosan vezetik a megvalósulás elé Akadálytalanul dolgoznak a csatornázási és vízvezetési terveken. Minden egyes közigazgatási tevékenységét a városnak zavartalan körültekintéssel, különös lelkiismeretességgel és higgadt, biztos tudással intézik. Gondot fordítanak arra is, hogy az ex-lexben a domesztika esetleges elmaradása a háztartás egyensúlyát meg ne zavarja. Pedig ez különösen nagy körültekintést igényel.

De ha a város hivatalos vezetőségét különösen elismeréssel illeti ezen a téren, különös elismerés illeti meg magát a társadalmat is. A társadalmi mozgalmak az idén mintha intenzívebbek lennének. Az illetékes körök szorgosabbak és a hatóság fejei még ezen munkában is jobban kiveszik a részüket mint eddig.

Itt van például a szabad lyceum, melyért most fejtik ki a legélénkebb munkásságot és még hozzá sikeres munkásságot is. Itt van Szabadka hölgyvilága, amely lelkesedik oly üdvös intézményért, mint a szanatórium, amelyért pedig eddig csak immel-ámmal tettek valamit. De tekintsük a társadalmunk kebelében alakult egyesületeket. Ezek is valamenyien különös buzgósággal veszik ki a társadalom munkájából részüket.

Kit ne fogna el jóleső érzés mikor a letagadhatatlan tényeket szemléli, amely tények biztosan törnek a társadalom egyesítésére. Nem is igen hallatszanak hangok, melyek tagadnának. Pedig a lezajlott választási küzdelmek után szinte vártuk a tagadás megnyilatkozását. És hogy nem hallatszanak, ebből

csak arra merünk következtetni, hogy Szabadka különleges érdekeit minden gondolkodó ember helyesen tudja és akarja is mérlegelni.

Szabadkán tehát nyugodtabban nézhetjük az országos bonyodalmakból való kibontakozás menetét, mint bárhol másutt. Kívánatos, óhajtható lenne, hogy Szabadka ügyeinek kifogástalanul rendes folyását, Szabadka társadalmának sokszorosított erővel megkezdett munkásságát ne zavarja meg a véletlenül felbukkanó viszály. Kívánatos volna hogy azon esetre, ha ez a viszály, ha a visszavonás valahol felütné a fejét, Szabadka társadalmi egyesült erővel iparkodják visszanyomni sötét lyukába a megbomlasztó rosszat. Így cselekednénk helyesen Szabadka jól felfogott érdekében; így mozdítanánk elő biztosan Szabadka haladását.

Őfelsége és Kossuth Ferenc.

Arra a sok méltatlan támadásra, amelyet ő felsége a király ellen intéztek ő felsége azzal felelt, hogy ma legalkotmányosab érzelmeinek újra kifejezését adta.

Megbizta *Andrássy Gyula* gróft, akit ma délután 1 órakor külön kihallgatáson fogadott, hogy hívja meg eléje *Kossuth Ferencet*, akinek véleményét a helyzet felől megakarja hallgatni. Erre vonatkozó táviratunk a következő:

Bécs, február 8. (d. u. 4 óra).

Ő-felsége *Andrássy Gyula* gróft ma délután 2 órakor egy óráig tartó kihallgatáson fogadta, melynek eredményeképpen a magyar politikai vezérférfiak közül elsőnek *Kossuth Ferencet* fogja fogadni Bécsben. Meg fogja hallgatni a többi pártok vezérférfiit is részben Bécsben, részben Budapesten, ahova csak a jövő hét folyamán érkezik.

Andrássy Gyula gróf még ma este visszautazik Budapestre.

Budapest, február 9.

Bécsből táviratozzák a „Budapesti Tudósító“-nak: *Andrássy Gyula* gróf aki délelőtti folyamán *Gautsch* báró osztrák miniszterelnöknél, *Pitreich* lovag közös hadügyminiszterelnöknél

és más személyiségeknél tett látogatást délutáni 1 órakor Ő Felségénél jelent meg kihallgatáson, hogy megtudja a királynak más magyar államférfiak meghívására vonatkozó elhatározását.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól).

Budapest, 1905. február 9.

A szövetségi ellenzék vezérlőbizottsága ma délelőtti 11 órakor tartotta alakuló ülését. Az értekezlet kurta lefolyású volt, elnökké ismét *Kossuth Ferencet*, jegyzővé pedig *Tóth Jánost* választották meg.

A déli órákra pozitív hírek Bécsből nem érkeztek, mindazáltal annak a jelenségnek alapján, hogy *Andrássy Gyula* gróf *Goluchovszki* gróf külügyminiszter és *Pitreich* hadügyminiszter között tárgyalások folynak, kedvezően ítélik meg a helyzetet.

Sok szó esik az ellenzéki táborban arról, hogy a képviselőház alakulását megakasztani nem lehet és erre nézve már eleve is tiltakozó szót emelnek, pedig a házszabályok ebben a kérdésben a legvilágosabban rendelkeznek.

A házszabályok 1. szakaszának második bekezdése szerint a korelnök értesíti a képviselőket az országgyűlés megnyitásának helyéről, idejéről és rendjéről és a ház alakulásának előkészítése végett, az országgyűlés megnyitása után legközelebb tartandó ülés óráját kitűzi.

Ha tehát a megnyitás aktusát a válság megoldatlan voltánál fogva a király el akarja halasztatni, ezt minden nehézség nélkül cselekedheti meg és mindaddig a míg a megnyitást elrendelő királyi szó nem hangzott el, az alakulás sem történhetik meg. A szabadelvűpárt egyik híres közjogász tagja ebben a kérdésben praecedensre is hivatkozik. A rendek III. Károly király uralkodásának második esztendejében Pozsonyban országgyűlésileg összegyűlekeztek.

A királyt azonban, amikor Bécsből Pozsonyba indult, esekély bal eset érte és így csak két napi késéssel ért be Pozsonyba. A rendek ennél fogva az országgyűlés megalkulását elhalasztották, mindaddigra, amíg a király megérkezett és

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " — "
" parafás 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. kir. különlegességi és dohánynagyárudában
Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Diva 100 drb — kor. 30 fill.
" 1000 " 2 " 40 "
" parafás 1000 " 2 " 80 "
Prima, igen finom 100 " 3 " 32 "
" " " 1000 " — " — "

királyi szavával az országgyűlést megnyitotta. És csak azután fogtak hozzá a megalakulás aktusához. Itt nálunk is megeshetik, hogy a királyi szóval történő megnyitást elhalasztják; addig tehát, amíg ez nem történt meg, bár az országgyűlés összegyűlt (az országgyűlést persze megkezdeni nem lehet) alakulni nem lehet, mert az alakulást a házszabályok világos rendelkezése szerint is az országgyűlés megnyitása előzi meg.

A német kereskedelmi szerződés titka.

Budapest, febr. 9.

A német kereskedelmi szerződés igen sokat beszéltet magáról.

A minap megirtuk, hogy a német kormány bizalmas kérdést intézett a külügyminiszterhez, minő garanciákat adhat a megváltozott viszonyokkal szemben Magyarország-Ausztria abban az esetben, ha közöttük a gazdasági megegyezés létre nem jön?

A feleletet, sőt a garanciát is már megadták.

A rendesen igen jól értesült Frankfurter Zeitung ezeket írja:

Az osztrák-magyar-német kereskedelmi szerződésben titkos klauzula van, amely szerint a megállapodások abban az esetben is érvényesek, ha a kiegyezési javaslatokat az osztrák vagy a magyar parlament el nem fogadná és így a vámközösség Ausztria és Magyarország között megszűnnék.

Éz a záradék kétségtelenül a német kormány előrelátásából vétetett fel a séreződésbe, mert a német kormány úgy Magyarországnak mint Ausztriának biztosítani akarta a lehetőséget, hogy a megkötött szerződést az esetben is elfogadassák, ha egymással nem tudnának megegyezni.

Ez a záradék eddig nem volt benne abban a szerződésben. Ha most ott van, akkor utólag került bele.

Forradalom Oroszországban.

Moszkva, február 9.

A helyi mezőgazdasági főiskola tanácsa elhatározta, hogy a munkát nem kezdik meg szeptember előtt. A prokurátor az előadásokat bizonytalan időre beszűntette.

Varsó, február 9.

Hivatalos közzététellel arra való tekintettel, hogy az általános nyugalom ismét helyreállt, megengedik, hogy a házak kapuit csak akkor zárják be, ha este az utcai lámpákat meggyújtják.

Heisingfors, febr. 9.

Johnson szenátusi prokurátor megöléséhez még a következőket jelentik a helyi lapok: Hohenthal Johnson szobájában pisztolyának mind a hét lövését kilőtte. Erre az előszobából vezető ajtót kinyitotta egy livrébe öltözött titkosrendőr és többször belélt a szobába.

Hohenthal közben betaszította az ajtót és nekifeszítve magát, revol-

verét újból megtöltötte hét töltéssel. Ebben a pillanatban a prokurátor fia a másik ajtón bejött a szobába és rálőtt Hohenthalra, ez kirohant az előszobába, ahol dulakodni kezdett a titkosrendőrrel. A titkosrendőr hétszer, a prokurátor fia hatszor és Hohenthal még ötször lőtt. Hohenthal megsebesült a kezén és elejtette a revolvert. Mikor látta, hogy a rendőr újból tölt, ki akarta rántani kardját, de eszméletlenül rogyott össze. Még tört is vettek el tőle.

Pétervár, február 9.

Johnson a lövések eldördülése után még el tudta hagyni a termet, de azután feleségének és leányának lábai előtt összeesett s tíz percre rá meghalt anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. A gyilkost, a kinek sebesülése nem életveszélyes, az orosz katonai kórházban ápolják.

A vizsgálat megállapította hogy a Sándor-egyetemnek egykori hallgatója, neve Hohenthal Károly Lénárd. Sok ideig tartózkodott Stocholmban és január 13-án érkezett Finnországba. A vizsgálatot Pekonen nevű rendőrbiztos vezeti, aki ideiglenesen átvette Johnson hivatalát is.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Február 12. A m. á. v. műhelyi alkalmazottak táncvigalma a Pest szálloda összes termeiben.

Február 12. A szabadkai famunkások szakegyületének táncmulatsága a Szarvas vendéglóban.

Február 12. A Szabadkai Kereskedelmi és iparok részvénytársaság évi rendes közgyűlése délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében.

Február 12. A Földművelők Takarékpénztára részvénytársaság rendes évi közgyűlése délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében.

Február 12. A gazdakör borkóstolója és társasvacsorája a kör saját helyiségében.

Február 18. A szabadkai fűszer és kiskereskedők egyesületének táncvigalma a Pest-szálloda összes termeiben.

Február 19. A magyarországi építőmunkások szabadkai szakcsoportjának táncvigalma a Pest-szálloda összes termeiben.

Február 22. A szabadkai pincéri karpalja a Nemzeti kaszinó éttermében.

Február 25. A Szeretetről címzett szabadkai neogyűlő táncestéje a kereskedelmi egyesület (Nemzeti nagyszálloda) helyiségében.

Február 25. M. á. v. szolgazemélyzet táncmulatsága a Spitzer Ignác-féle vendéglóban.

Február 26. A szabadkai „Világosság” című női asztaltársaság táncmulatsága a Szarvas-vendéglóban.

Március 4. A szabadkai kereskedő ifjak társulatának táncmulatsága a kereskelemi egyesület helyiségében.

Március 6. A szabadkai általános munkásszervezet táncvigalma a Spitzer Ignác-féle vendéglóban.

Március 7. Nagy álarcos bál a Pest szálloda összes termeiben.

Március 9. Cigánybál, a Spitzer Ignác-féle vendéglóban.

— **Személyi hír.** *Bezerédy* István főispán dr. *Petrovich* Elek főispáni titkár kíséretében ma délelőtt a gyorsvonattal a fővárosba utazott.

— **A honvédség köréből.** A honvédelmi miniszter rendelete folytán kamjonkai *Szemző* István a szabadkai 6. honvédségvezető táboros tartalékos hadnagy, saját kérelmére a honvédség kötelékéből elbocsátott.

— **Ujvidéken** a választás eredménye polgármester választást von maga után. Az országgy. képviselővé megválasztott Szalay Lajos polgármester utódjául dr. Slezák Lajos ügyvédet, dr. Demetrovits Vlada jelenlegi főkapitányt és dr. Horváth Géza ügyvédet emlegetik. Mind háromnak erős pártja van.

— **A felsőtompai templom helye.** Az érseki hatóság tudvalevőleg értésére adta a városnak, hogy a boldog emlékezetű Császka György kalocsai érsek ígéretének megfelelőleg a felső tompai tanyai templom felépítése a közel jövőben meg fog valósulni. Dr. *Biró* Károly polgármester és az érseki hatóság által kiküldött templomépítő bizottság *Mamusich* Félix kanonok plébános elnökele alatt ma délelőtt a templom helyének kijelölése végett a helyszínére mentek.

— **Felhívás az építő iparosokhoz.** Az építő iparosok köre f. hó 12-én délelőtt 10 órakor a Nemzeti Kaszinó éttermének mellékhelyiségében választmányi ülést fog tartani, amelyre az elnökség ezton is meghívja a választmány tagjait.

— **Vasúti áthelyezés.** Mándoki Józsefet, a m. á. v. helybeli gyorsáru pánztárnokát a jobbpárti üzletvezetőséghez helyezték át.

— **A szegényház gondnokát felfüggesztették.** Kiss Zentai Imrét, a városi szegényház gondnokát a szegényház ápolóival szemben ismételt, tanusított és állásával össze nem férő viselkedése miatt, felfüggesztették. A felfüggesztett gondnok állásának betöltésére dr. *Biró* Károly polgármester a további intézkedésig *Kremptics* János javadalmi hivatali ügynököt helyettesítette, a ki állását már ma el is foglalta.

— **A bajai új színház helye.** Baja város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy mielőtt a városi színháznak a gróf Zichy Bódog téren tervezett felépítésére vonatkozólag az intézkedéseket megtenné, meghallgatja a szomszéd városok főmérnökeit, hogy a telket forgalmi, közbiztonsági, szépművészeti és gazdasági szempontból alkalmasnak tartják-e. A ma érkezett hivatalos átiratban kéri a város az e végből február 21-én megtartandó értekezletre városunk főmérnökét is kiküldeni.

— **A javadalmi hivatalnokok jutaléka.** A bor- és husfogyasztási adók házi kezeléséből származó tiszta jövedelem, amely ezuttal 20000 koronát tesz ki, 10 százalékát a közgyűlés határozata értelmében a javadalmi hivatal alkalmazottjai között fogják kiosztani. A kiosztást a legközelebbi, szombati tanácsülésen fogják eszközölni.

— **Gyilkos csendőr.** Zentáról írja tudósítónk, hogy a napokban az ottani csendőrszobában szolgáló egyik csendőr halálra vert egy vidéki embert, akit a szeretője lakásán talált. A szerencsétlen áldozat neve *Krečmarov* Alexa 26 éves óbecsei kereskedő, aki üzleti ügyben utazott Óbecséről Zentára és ott éjjelre egy lakásadónőnél szállott meg. Éjjel után beállított az asszonynyal szerelmi viszonyt folytató egyik ottani csendőr, aki észrevette, hogy más férfi is van kívül a házban és dühében rátámadt a mitsem sejtő *Krečmarov*-ra, akit a szó szoros értelmében halálra vert. A féltékenységek ártatlan áldozatát reggelre az utcán találták félholt állapotban, honnan a kórházba szállították, ahol

délután a szenvedett sérülések folytán kiszenvedett. A gyilkossá lett csendőr ügyében a hadbíróóság folytatja az erélyes vizsgálatot.

— **A VII. kör új ártézi kut.** A város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg elhatározta, hogy a város belterületén három új ártézi kutat létesítenek. Az új kutak között kettőnek helyét már régebben kijelölték, ma pedig a VII. körben is megállapították a legmegfelelőbb helyet, és pedig a Magyar utca és Prágai hid utca torkolata előtti térségen a volt Szántai-féle ház előtti helyet.

— **Gázlámpák Sándorban.** A főkapitányi és a mérnöki hivatal javaslata alapján a tanács ma sürgősen utasította a város gazdasági ügyosztályát és a mérnöki hivatalt, hogy Sándor külvárosban tíz gázlámpa felállítása iránt haladéktalanul tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Menyasszony a jég alatt.

Megdöböntő dráma híre érkezik Csongrád községből. A farsangi mulatságok szomorú végű története ez. A menyasszonynak ott kellett elpusztulni a Tisza közepén, a jég alatt, vőlegénye szeme láttára. Alig néhány nap választotta el őket attól a pillanattól, hogy oltár elé lépjenek, — hogy megkössék a boldogító frigyét s ime a halál borzalmas módon véget vetett jövendő boldogságuknak, eltépte a vőlegénytől az arát, eltemette a Tisza jége alá, ahol megszünt dobogni a szerelmes szív.

A megrendítő tragédiáról a következő tudósítás szól:

Nagy Pál csongrádi legény az idei farsangon gyűrűzte el Bodó Mária leányzókat. A lakodalmuk napjától néhány hét választotta el a boldog jegyeseket. Vasárnap este együtt mentek el valami farsangi mulatságba, ahol oly jó kedvvel mulattak, hogy a bálazóknak is feltűnt.

— Nem csoda — mondogatták — szeretik egymást, nemsokára lakodalmat ülnek.

A boldog jegyesek hajnalig mulattak. A jövendő boldogság és a multság mámore egy kissé a fejükbe szállt. A bál után világos hajnalban azt mondta a vőlegény Bodó Máriának:

— Látogassuk meg a nagybácsit. Gyerünk ki hozzá a tanyára.

A nagybácsi tanyája nem messze van a várostól. Ott fekszik a réti pusztán. Csak a Tiszán kell átmenni és mindjárt elérik a tanyát.

El is indultak.

— Ne kerüljünk a révig, gyertünk át a Tiszán — mondta a vőlegény.

A Tisza be volt fagyva. A nap sugarát rátűzött a jégre. Gyémántként csillogot a hatalmas jégtükör. Át akartak kelni, rámentek a jégre. Szemük káprázott, nem vették észre, csak a Tisza közepén hogy halálos veszedelemben jutottak.

A jég ropogni kezdett alattuk és beszakadt.

— Segítség! — hangzott a velőtérző kiáltás.

Nagy Pál átkarolta menyasszonyát és belekapaszkodott egy hatalmas jégtömbbe. — Élethalál-harcot vívott a Tisza-árjával, mely minden pillanatban ki akarta tépni karjai közül Bodó Marist. Negyedórakon át tartott ez a rettenetes küzdelem. Bodó Maris elalélt.

A vőlegény segélykiáltásaira a révészek kiszaladtak és segítségére siettek a mátkapárnak. Köteleket dobáltak, rudat nyújtottak feljük. Már

késő volt Bodó Marist elsodorta az ár a jég alá. Nagy Pált félig megdermedve vonszolták a partra. A csongrádi halászok most keresik a jég alatt a szerencsétlen vőlegény elvesztett boldogságát, — Bodó Marist.

Innen onnan.

Remete Géza színész most Nyitra működik — hogy milyen sikerrel, azt élénken jellemzi a Nyitra-megyei Szemle következő kritikusi megjegyzése:

Remete Géza a hülyét adta. Neki való szerep.

Gyászos két sor ez. Nem tudjuk: dicséret vagy megrovás akar-e lenni. A kritikust mindenestre gratulálni lehet. Kétségtelenül eredeti tehetség.

* * *

Ahány cikkiprózó vagy n,
A kérdést úgy üti agyon,
Hogy holt is marad, fel ist ámad.
Épkézláb, — meg mankón is járhat
S a finálé csak az lehet,
Hogy helytelen a helyhezét.

A töprengések guzsalyára
Tömérdek száll le t felpányvázva
S mindnek meg van a maga titka,
Emler legyen, ki gonu bolyija,
Mert minél jobban nyújjé, tjeje.
A fonalat nem hozza lé re.

Hanem azért csak foly a munka,
Egy sincs olyan, ki beleunna,
De rendbe nincs még mi se hozva,
És bármit zeng a szavak kobza:
Bizonyos csupán csak az, kincsem,
Hogy most még bizonytalan minden.

* * *

Egyik kaposvári fiatal ember rettentéses jágói arccal állított be egy helybeli divatüzletbe:

— Kedves kereskedő ur, ma nem fizethetek.

— Hisz ezt mondta a mult elsején is.

— Na? És nem tartottam meg?!...

* * *

Bibliamagyarázatot tartott hiveinek a plébános.

— A pálinka legnagyobb ellenségeit, hiveim — mondotta többek között.

Nagy István tehetős gazda közbekiált:

Meglehet, főtisztelendő atyám, — de az irás azt tanítja, hogy még ellenségeinket is szeressük...

— De azt nem tanítja, hogy le is nyeljétek — torkolta le az alkalmatlantalkodó pálinkavédő a pap.

TAVIRATOK

Holttest a fászkamrában.

Budapest, febr. 9. Borzalmas bűntény derült ki, Szilas községben Buziás mellett. A legutóbbi buziási vásár óta nyoma veszett Pap Salamon Vilma bábaasszonynak, aki két száz koronával indult a vásárba s azóta senki sem látta. Egy Datku János nevű cigánylegény, aki hirtelen költekezésével tette magát gyanússá, a csendőrség kezére került, de a kihallgatások folyamán sikerült megszöknie. Hogy a csendőrség gyanúja milyen alapos volt, az ma derült ki. Annak a kunyhónak az agyagos padmalya alatt, melyben Datku szülei laknak, a házkutatás alkalmával megtalálták az eltűnt asszonynak összeszúrkált holttestét, melyet a gyilkos ott ázott el. Most persze kettőzött erélylyel keresik a szökevényét.

Vámkonferencia.

Budapest, febr. 9. Bécsből jelentik, hogy ma odaértek a magyar kereskedelmi minisztérium megbízottai

abban a célból, hogy a küszöbön levő vám- és kereskedelmi konferencián résztvegyenek. A konferencia ezuttal az Olaszországgal folyó tárgyalások befejezésén kívül az orosz és belga szerződések felmondásával fog foglalkozni.

Istentisztelet a budavári kápolnában.

(Bud. Tud.) Lipót bajor hercegnek, Augusztia főhercegnő atyjának, születésnapja alkalmából ma a királyi várpalota Szent István kápolnájában istentisztelet volt, amelyen résztvettek Augusztia főhercegnő, József Ágost herceg, Zichy Erzsébet grófnő udvarhölgy, Batthyány gróf kamarás, Schramm Antal udvari titkár és a főhercegi udvartartáshoz tartozó összes személyzet.

A háboru.

Páris, február 9. A New-York Herald tegnapi kiadása azt jelenti Pétervárról, hogy azt a hirt terjesztették el, hogy a tulságosan óvatosságnak tartott Kuropatkin helyére Miklós nagyherceget, a bátor lovassági tábornokot küldik ki a mandzsursági haderők főparancsnokává.

MULATSÁG.

A Szabadkai Fűszer és Kereskedők Egyesülete 1905. évi február hó 18-án a Pest szálloda nagytermében este 8 órakor könyvtára javára táncvigilmat rendez. Személy-jegy ára 2 korona, családjegy 5 korona. Felülfizetések közzététel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

A magyarországi építő Munkások szabadkai csoportja 1905. évi február 19-én a Pest szálloda összes termeiben saját könyvtára javára zártkörű táncvigilmat rendez. Belfélti-díj: Személy-jegy 1 kor. 20 fill., Család-jegy (3 személyre) 3 korona. Este a pénztárnál: Személy-jegy 1 kor. 40 fill., Család-jegy 3 kor. 40 fill., Család-jegy 3 kor. 40 fill. Jegyek előre válthatók Bauer Josefa üzletében. Felülfizetések közzététel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Megszökött szolgabíró Budapesten.

Budapest, febr. 9.

Sokat foglalkoztak az elmúlt napokban a lapok Miklóssy Alfréd felső-eöri szolgabíró (szökésével, aki ellen az ügyesség okmányhamisítás miatt indította meg az eljárást, mert azzal vádolják, hogy hamisított bizonyítványokkal nyerte el hivatalát. Miután állásáról való lemondását bejelentette a vármegye alispánjánál, nyomtalanul eltűnt. A körözésnek mindeddig semmi eredménye sem volt, Miklóssyt sehol sem találták, felmerült a gyanu, hogy öngyilkossá lett, de e feltevés mellett semmi sem bizonyított. A budapesti rendőrség azonban immár teljes bizottsággal megállapította, — hogy a megszökött szolgabíró a fővárosban tartózkodik, de még le nem tartóztatta.

Miklóssy egészen fiatal ember és vármegyéjében általános rokonszenvevett volt ki, s annál inkább nagy volt a meglepetés, mikor családja és szökése köztudomású lett. Kiderült ugyanis, hogy Miklóssy hamisította a közigazgatási pályára képesítő államvizsgálatról szóló bizonyítványát és e hamis okmánynyal nevezette ki magát ezelőtt három évvel vármegyei közigazgatási gyakornokká.

A hamisított okmányra a nagyváradi jogakadémia pecsétjét ráütötte, majd elferdített irással, 1898 december 8-iki dátummal a vizsgálóbizottság tagjainak nevét írta alá.

A lemondás bejelentése után eltűnt szolgabíró nyomára egy régi barátja vezette a rendőrséget, aki egy Baross-utcai kis vendéglőben tegnap este meglátta Miklóssyt. Minthogy azonban ismerte a róla keringő híreket, nem szólította meg, hanem megfigyelte és tapasztalatairól jelentést tett a rendőrségnek.

Miklóssyt a leleplezés szőgyene szemmel láthatólag megviselte. Sápadtabb volt, mint egybkor és barátjának különösen feltűnt ideges viselkedése. Fekete szalonkabát és világos nadrág volt rajta, keveset evett, de többet ivott, majd fizetett és sietve távozott.

Barátja nyomon követte és ilyenformán sikerült megtudni, hogy hol tartózkodik. A Józsefváros külső részének egy elhagyott utcájában egyik földszintes házba fordult be, ahol ismerőse tudomása szerint szülei laknak. A szegény sorsban levő iparoscsalád egyébként mitsem tud Miklóssy bűnéről és nem is tartják titokban ittlétét. Ilyenformán valószínű, hogy a rendőrség, mely a mai napon teljesen meggyőződik személyazonosságáról, letartóztatja az okirat-hamisító szolgabírót.

Allat az emberben.

Tűzhalál a kemencében.

Egy emberi érzésből kivetkőzött vén leányt szállítottak be az ivánci csendőrök a járásbíróház fogházába. Szörnyű bűn sulya nehezedik a lelkére: ujszülött gyermekét bedobta az erősen befűtött, ugynevezett banyakemencébe és az ártatlan csecsemő ott porladt el a rettenetes forráságban.

Ezt a borzasztó esetet közel két héten keresztül titokban tudta tartani. Horváth Julia 32 éves leány, aki évek óta lakik Szent-Jakab községben. A szomszédok előtt azonban gyanússá vált a leány megváltozott alakja s miután nem látták annak kis gyermekét, suttogni kezdtek, hogy bizonyosan eltette láb alól a szegény kisdedit. Ilyen és ehhez hasonló megjegyzések keltek szárnyra a községben, melyek mindenütt hiteltre találtak. Ez a hír eljutott az ivánczi csendőrségre is, ahonnan csakhamar kimentek Szent-Jakabra, hogy a nyomozást megejtsék. A leány nem is tagadta szörnyű bűnét.

Elmondta, hogy a szőgyen és az a tudat, hogy maga is csak alig tudta magát fenntartani, arra az elhatározásra birták, hogy eleméssze gyermekét. A házban nem volt senki s így nem kellett félnie attól, hogy meglátják, mikor befűtött a nagy kemencébe és az ártatlan gyermeket beledobta a lángok közé, ahol az porrá égett.

A szörnyű vallomás után az esetet a csendőrök bejelentették a járásbírósnál, ahonnan orvosokat küldtek ki a beteg leány megvizsgálására. Ennek teljesítése után a bűnös anyát bevitték a körmendi járásbíróház fogházába.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Kirabolta a gazdája fiát.

— Esti ülészeki tárgyalás. —

Sallai Sándor többször büntetett egyén alighogy a börtönből kiszaba-

dult, alkalmazást talált Silberstein Ignác bajmoki kereskedőnél, aki megszánva az elhanyagolt külsejű embert, napszámossnak megfogadta. 1903. november közepén Silberstein Bikityre küldte 13 éves Dávid nevű fiát, hogy ott régi hordókat vásároljon. A fiu atyja kocsián indult utnak Sallaival. Sallai tudta, hogy a fiunál 7 darab 20 koronás bankjegy van s az uton egy alkalmas pillanatban rátámadt és pénzt vagy életet! kiáltással kényszeríteni akarta, hogy adja át a nála levő pénzösszeget. Mikor pedig a fiu önként nem akarta átadni, erőszakkal vette el tőle, aztán pedig ott hagyta az uton és elmene-kült. Rövid idő alatt nyakára hágtott Sallai a rablott pénznek s mikor már egy krajcárja sem maradt, önként jelentkezett az ujvidéki rendőrségnél s elmondva az egész rablási esetet, kérte a letartóztatását. A mai esküdtzéki tárgyaláson dr. Polgár József elnökölt, szavazó bírák Marián Miklós és dr. Costán Miklós voltak. Vádolt nemcsak hogy teljes beismerésben volt, hanem eszrevehetőleg kereste a sulyosító körülményeket, hogy biztosan elitéljék. Az esküdttek verdiktjukban rablás bűntettében mondták ki bűnösnek, mire a törvényszék öt évi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélet kihirdetésekor vádlott látható örömmel hangosan nyilvánítván, hogy megnyugszik az ítéletben, de kéri a bíróságot, hogy mielőbb szállítsák valamelyik fegyházba, mert itt semmiképen sincs az élelmezéssel megelégedve.

Irodalom.

Az Igazság. Dr. Pataj Sándor politikai haviszemléjének 1905. februári száma a következő tartalommal jelent meg: Dicsőség a választóknak. Irta Kossuth Ferenc. Orosz szabadságharc. — Az önnátó vámtörlet. Bárány Zsigmond, — Heine dalaiból, Pataj Sándor, — Társadalmi fejlődésünk irányai. Irta Péterfi Tibor. — Kuruc dalok, Irta Endrődi Sándor. — A fölmentett szocialista. Irta Kadossa Marcell. — Igazság. Irta M. Korniss Aranka. — Igazságügy-miniszter beszámoló Irta Pataj Sándor — Milano. Irta dr. Kabos Márton. — Jegyzetek: Zu was hemmer die Kot gresse. — Végig játszani. — Halk szavazatok. — A Budapesti Hírlap oktatása. — A muszkák — Magyar külügy. — Megoldási tervek. — Huszárfohász. — Columbus tojása — Gorkij Maxim. Az Igazság egész évre 5 kor. Kunossi, Szilágyi és Társa Budapest.

TANUGY.

— Tanítválasztások. Az iskolaszék ma délután 4 órakor ejtette meg a választásokat az üresedésben levő belterületi és tanyai tanítói állásokra. A két városi helyre megválasztattak Sztantics Balázs és Mamusits Mária, a tanyai tanítókul pedig Konc János, Péits T. Lujza és Futó Ilona.

SZINHÁZ.

LIII. A jelenlegi szini idényben tegnap másodsor gyönyörködött a szépszámu közönség a francia operette irodalom gyöngyében. A címszerepet ezuttal is Aldor Juliska adta, akinek ez egyik legszebb ala-

kitása, amellyel már művészpályáján sok nagy sikert aratott. Falussy is tökéleteset nyújtott Plincharde repében és Vitéz Róbert is elég sikerrel oldotta meg nehéz feladatát, amennyiben beugrott a fiatalodó nagybácsi híres szerepébe. E szerep jobban illik a törekvő fiatal komikus egyéniségéhez, mint Ujváriéhoz, akinek érdemeiből azonban a véleményünkkel semmit sem — akarunk elvenni.

REGÉNY CSARNOK.

A SÖTÉT TITOK.

37.

— Magunkkal vigyük az elismervényt is? kérde Róbert.

— Jól lesz, felelte Henry. Én nem igen bizom ezekben az emberekben, akik itt körülvesznek bennünket.

— Hanem a házigazdánkban, aki ma este megvendégel bennünket, még kevésbé bizom.

— Igazad van; minthogy azonban az elismervény ebből a titkos zsebből nem fog előkerülni, ezzel mellényének belső zsebére mutatott, nagyobb biztonságban van nálunk.

Smithwork kopogtatott. A barátok kinyitották az ajtót és barátságosan üdvözlötték a belépőt.

— Mire való ez az ünnepies öltözék? kérde a fiatal emberek ruhájára czélozva.

— Ezzel tartozunk önnek.

Együtt hagyták el a házat és a kikötő felé tartottak.

— A villám a folyó tulsó partján van, mondá Smithwork. Gondolában megyünk; nincs messze a parttól.

Mikor a partra értek, egy szép vizijárműre mutatott, mely a partnál volt. A járművet fehér vászon-sátor borította és az oldalán arany mezőn egy vörös S betű csillogott. Az evezősök fehér ruhába öltözött benszülöttek voltak. A gondola orránál ült a kormányos. Smithwork felkérte vendégeit, hogy szálljanak be. Ő is követte őket s mind a hárman leültek a puha vánkossokra. A társalgás élénk volt és leginkább indus szokások és erkölcsök körül forgott.

A gondola könnyen, nesztelenül siklott a horgonyozó vízi járművek között tova. A házak, paloták egymás után tüntek el a szemek elől.

— Meglehetősen távol lakom Kalkuttától, jegyzé meg Smithwork.

Most már csak indiai bárkákkal találkozott s a kikötőt már régen szem elől veszítették, mikor Smithwork kijelentette, hogy megérkeztek.

E kijelentésével egyidejűleg oly hirtelenül ugrott föl, hogy a sátor, amely alatt Henry és Róbert ültek, ezeknek fejére szakadt. Smithwork könnyen kibontakozott a vászonból, a két jó barát ellenben mindjobban belekeveredett.

— Türelem, kiáltott Smithwork, azonnal kiszabadítjuk önöket is.

E pillanatban a két fiatal ember a jármű aggodalmas ingását érezte s úgy tapasztalták, hogy a segítő kezek csak még inkább bepólyázzák őket a sátor vásznával. Még egyszer megkísérelték tagjaikat kiszabadítani.

Ekkor kiáltás hallatszott, a jármű ingása erősebb lett s a következő perczen felfordult.

Az evezősök és az utasok a hullámok közé borultak. A víz forgataga a mélységbe vitte őket.

A két jó barát hallotta Smithwork hangját, mikor idgenszerű szavakat kiáltott embereihez.

Az első meglepetésben egymásba

kapaszkodtak és egyesült erővel küzdöttek a hullámok ellen.

— Azt hiszem, mondá Róbert, hogy a lábomat egy pár kéz fogja. Ugyanekkor hatalmasat rugott s ökleivel csapkodott lefelé. A fehér ruhás evezősök veszedelmesen közlekedtek hozzájuk.

— Előre, a szabadba, kiáltá Henry. Usszunk a folyam közepe felé, ott biztonságban vagyunk.

Néhány erőteljes mozdulattal a nyílt folyamba értek. Itt már nem követte őket indus evezős, aki lábait és karjait megfoghatta volna.

— Különös hajótörés, jegyezte meg Róbert. Azt szeretném csak tudni, mi lett Smithworkból?

— Nézz oda, épen most lép ki a partra.

Smithwork csakugyan most lépett ki a vízből és a legnyugodtabban állt meg a parton. Megfordította a gondolat embereivel s ezek nyilsebesen eveztek a két jóbarát után, akiket a sebes áram egyre messzebbre ragadott.

Smithwork, aki a gondolat kormányozta, vidáman kiáltott feléjük:

— Ki látott ilyen embereket! Tudják-e, hogy életükért felelős vagyok? Ahelyett, hogy menekülni akarának, az árba vetik magukat. Ha a nagy áramba kerülnek, soha sem érhetjük volna el önöket.

Azután sajátkezűleg tartotta az evezőt feléjük, melyet megragadva, ügyesen ugrottak a gondolába.

Most már minden veszedelem nélkül értek partra. Gazda, vendégek, cselédség, valamennyien alaposan vizesek voltak.

Smithwork kinyitott egy rézajtót s átlépve így szólott vendégeihez:

— Uraim, itthon vagyunk.

A két fiatal ember nem bírta elfojtani a bámulat felkiáltását.

Smithwork villája csodás alkotmány volt s egy pompás park közepén emelkedett. A park sajátos keveréke volt a forróégyévi természetnek és az angol műkertésznek. Buja kuszónövények csüngtek a magas, karcsu pálmákról a dus pázsitra, melyet ezüstös tó vize öntözött. A Ganges vize a kerten keresztül vezetve a villa előtt több ágra szakadt s a vizesések, szökőkutak festői csoportozatát alkották.

Folytköv.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Üzlet megnyitás!

A ki elegánsan és olcsón akar ruházkodni, az forduljon

Faragó

cég női- és gyermekruha üzletéhez Gőzfürdő-utca Sugár Béla mellett.

a hol mindig a legdivatosabb női bluzok, pongyolák, felső- és alsószonnyak, reform női és minden fajta házi kötények, női ingek és gyermekruhák nagy választékban kaphatók.

Tisztelettel

Faragó M.,

edénypiac, Batthányi (Gőzfürdő) utca, Sugár Béla mellett.

Nyomatott a kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

A magy. kir. államvasutak Budapest-jobbparti üzletvezetősége.

3616.

II./1905. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Szabadka-bajai vonalon fekvő Bácsalmás állomáson lévő felvételi épület átalakítása és két szárnyval való bővítése körül végzendő munkák biztosítására ezennel nyilvános verseny tárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, — a pályázati feltételek, az ajánlati költségcszámítás, az építési szerződés tervezete és az átalakítandó, illetve bővítendő felvételi épület alaprajzai az alólírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának (külső kerepesi uti házcsoport) hivatalos helyiségében avagy szabadkai osztálymérnökségünknel a hivatalos órák alatt megszerezhetők és ez alkalommal a bővítés alapjául szolgáló szabvány tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb 1905. évi február hó 25-ig déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyújtandók be eme felirattal: „Ajánlat a bácsalmási felvételi épület átalakítási, — illetve bővítési munkáinak végrehajtására.“

Bánatpénz fejében legkésőbb 1905. február hó 24-ig déli 12 óráig 700 korona, azaz hétszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunkban leteendő.

Az értékpapírok a budapesti és bécsi tőzsdék legutóbbi — 14 napnál nem régebb — utolsó árfolyama szerint de névértéket meg nem haladó értékben fogadhatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fentartjuk. Budapest, 1905. február hó

Budapest jobbpárti üzletvezetőség.

Utánnyomás nem díjaztatik.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Gyógyszertár haláleset miatt 6000 forint készpénzért eladó. B. de pestről egy óranyira, hozományának is alkalmas. Cím: Körorvos, Tinnye.

Szóke leány 1000 kor. hozományával házasság céljából megismerkedni óhajt egy hozzáillő becsületes iparossal. Csak komoly leveleket „Józsa 7332“ címen kér.

Mely idősebb igazi uriember ismerkedne meg molett, szóke asszonykival, kit szerényen pártfogolna. Leveleket kér „Barna asszony 20“ jeli ére a kiadóhivatalba és kérem ezt a lapban jelezni.

Hölgyeim! Keresztény, művelt, csinos jó gazdasszony nőt keresek évek óta főnálló üzletéhez. Megkivántatik 4000 ftr és teljes kelengye. Komoly ajánlatokat „Titok“ jelige alatt a kiadóhivatalba toábbít.

Bálozni szeretnék, mely fiatal uriember volna hajlandó a költségeimet. Ajánlatot kérek „Bakfisch“ jelige alatt a kiadóba.

Lakás változás. Özv. Hamburger szülész nő lakását Petőfi-utca (csirke piac) idb. Illés Antal ur házába helyezte át.

Nevelőnő állást keres csakis előkelő családnál egy ovónő, ki német, magyar, francia nyelvből is ad oktatást. Cím a kiadóban.

LAKÁS HIRDETŐ.

50 fill. Egy fill. lakás hirdetés! 50

Keresek a főtéren közelében

2-3 szobás uri lakást.

Cím a kiadóhivatalban.

Butorozott utcai szoba

a főtéren kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó

a Bercsényi-utcában május 1-től **egy nagyobb, szép villanyos pince-helyiség.** — Cím a kiadóhivatalban.

Tiszt uraknak

alkalmas az új honvédlaktanya közelében, **egy igen szép lakás istállóval kiadó.** — Cím a kiadóhivatalban.

Deák-utcában

egy emeleti lakás kiadó

május 1-től. — Cím a kiadóban.

Bérbeadó lakások.

Többrétebeli emeleti és földszinti lakások bérlete tárgyában felvilágosítást adnak:

Kunetz Testvérek.

Főposta közelében

3 kisebb-nagyobb uri lakás kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy elegáns

butorozott uri lakás

kiadó. Cím a kiadóba.

Petőfi-utcában egy szép

emeletes uri lakás

május 1-től kiadó. Cím a kiadóban.

Keresek egy

2 szobás lakást

a főtéren közelében. Bővebbet a kiadó.

Egy nagyobb

üzleti helyiség

a Rudics-utcában május 1-től kiadó

KIADÓ LAKÁS!

Az ujonnan épített honvéd laktanya közelében egy különálló úri lakás, mely áll több szobából, mellékhelyiségekkel, istállóval és kerttel május hó 1-től kiadó.

Szükségem volna egy nagyobb

főtéri világos udvari

helyiségre műhelynek,

szép kapubejárattal, esetleg az utcára egy irodával.

Cím a kiadóhivatalban.